

# АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## «Основи педагогічної майстерності»

**I. Основна мета засвоєння курсу** полягає у поглибленні знань з педагогіки і психології, формуванні практичних умінь і навичок майстерності викладання, педагогічної культури та ерудиції, збагаченні педагогічного досвіду майбутніх фахівців.

**II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців** **указаної спеціальності**

Дисципліна «Основи педагогічної майстерності» дозволяє набуту студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін професійної підготовки.

**III. Завдання дисципліни** є вивчення засад педагогічної майстерності – теорії педагогічної культури, прийомів педагогічної техніки, критеріїв компетентності та професіоналізму, основ педагогічної взаємодії (етики педагогічної діяльності і мовлення, специфіки управління навчально-виховним процесом).

### **IV. Очікувані результати навчання:**

#### ***Компетентності:***

**ЗК 1.** Здатність володіння нормами української мови, реалізації їх у різних типах комунікації, зокрема в професійній.

**ЗК 2.** Здатність реалізувати в професійній діяльності права й обов'язки громадянина України, використовувати набуті компетентності для формування націєцентричної, патріотичної особистості.

**ЗК 4.** Здатність до критичності, гнучкості мислення, до самоаналізу, самокритики, самоконтролю; готовність до прийняття рішень.

**ЗК 6.** Здатність до критичного аналізу, представлення складної комплексної інформації в стислій формі усно та письмово, створювати інформативний контент, використовувати в професійній діяльності здобуту інформацію.

**ЗК 7.** Здатність використовувати сучасні електронні мережі з метою ефективної комунікації, орієнтуватися в сучасному інформативному дискурсі, добирати необхідну інформацію, послуговуватися цифровими технологіями;

**ЗК 8.** Здатність працювати в команді та індивідуально.

**ЗК 9.** Здатність зберігати та примножувати загальнолюдські цінності, власне здоров'я, готовність реалізувати здоров'язбережувальну компетентність у професійній діяльності.

**ЗК 10.** Здатність до виявлення певних проблем, розв'язання конкретних завдань, генерування ідей, планування та управління часом.

**ЗК 11.** Здатність самонавчатися безперервно, упродовж життя удосконалювати професійні компетентності, примножувати власні знання

**ФК.1. Освітньо-виховна:**

1.1 здатність створити психолого-педагогічні умови для процесу навчання та виховання, реалізувати виховну мету уроку (заняття), здатність організувати позакласні виховні заходи різних типів та рівнів;

**ФК.2. Предметно-методична:**

2.3. здатність працювати з комп'ютерною технікою та ефективно використовувати її під час виконання мовознавчих та літературознавчих досліджень, навчальної й професійної діяльності;

2.4 здатність забезпечити належний методичний рівень усіх форм занять; обрати оптимальні методи, прийоми навчання української мови й літератури з урахуванням психолого-педагогічної характеристики аудиторії та індивідуальних (особливих) освітніх потреб учнів, реалізувати їх;

2.5 здатність використовувати фахову компетенцію для оцінки науково-методичного рівня занять, організованих іншими педагогами.

**ФК 4. Контрольна:**

4.1. здатність аналізувати результати досягнень учнів, об'єктивно оцінювати їх, формувати в учнів емпатійність оцінювання (погодження/непогодження з учителем, самооцінювання, оцінювання результатів однокласників).

4.3. здатність здійснювати контроль власної професійної діяльності.

**ФК 5. Консультативна:**

5.2. здатність надавати науково-консультативну допомогу фізичним та юридичним особам у межах фахової компетенції;

5.3. здатність готовності до надання консультативної допомоги з проблем підготовки, написання та удосконалення тексту освітньої тематики.

**ФК.6. Науково-просвітницька:**

6.2. здатність використовувати фахову кваліфікацію для підвищення загальної й філологічної культури громадян різних вікових категорій.

**ФК.7. Прогностична:**

7.1. здатність організовувати навчальний процес, готовність керувати пізнавальною діяльністю учнів;

7.2. здатність мати знання, уміння й навички, необхідні для викладання дисциплін педагогічного, лінгвістичного та літературознавчого циклів; знаходити, критично аналізувати та використовувати навчальну й наукову інформацію в галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях

## **ФК.8. Психолого-педагогічна:**

8.1. здатність застосувати знання з психологічних і педагогічних дисциплін з метою організації належної партнерської взаємодії з усіма сторонами освітнього процесу;

8.3. здатність організувати освітній процес, під час якого кожен учень зміг би реалізувати свої пізнавальні потреби, задовольнити емоційно-естетичні смаки, розвинути свій особистісний потенціал, усвідомлено здобувати знання, формувати уміння й навички, які зможе застосувати в подальшому.

### ***Програмні результати навчання:***

**ПРН 3** – орієнтування в сучасному інформативному дискурсі, добирання необхідної інформації, аналізування її, критичне осмислювання, інтерпретування та застосовування відповідно до освітніх потреб;

**ПРН 4** – спроможність аналізувати результати досягнень учнів, об'єктивно оцінювати їхній кінцевий результат, формулювати судження, які враховують індивідуальні (особливі) освітні потреби учасників освітнього процесу;

**ПРН 6** – ведення діалогу як способу ставлення до культури й суспільства, уміння висловлювати й обґрунтовувати свою позицію, компетентно будувати інформаційне спілкування (усне й письмове) у професійному й непрофесійному колі з урахуванням наявного соціокультурного й мовного контексту;

**ПРН 7** – уміння використовувати систему знань у галузі лінгвістики, літератури, педагогіки, психології, методик; здійснювати науково-дослідну роботу та вміння організувати її з іншими учасниками освітнього процесу (учнями, колегами);

**ПРН 8** – навички створення психолого-педагогічних умов для процесу навчання та виховання; уміння аналізувати та пояснювати психолого-педагогічні явища й процеси у закладі загальної середньої освіти;

**ПРН 19** – уміння поєднувати традиційні методи навчання з мультимедійними засобами подання інформації;

**ПРН 20** – уміння науково обґрунтовувати вибір принципів, методів, технологій навчання та виховання, розв'язувати різні педагогічні завдання щодо проблем у закладі загальної середньої освіти, характеризувати різні психолого-педагогічні моделі спілкування, аналізувати наслідки своєї педагогічної діяльності;

**ПРН 22** – систематично підвищувати свою здатність до безперервної професійної самоосвітньої діяльності.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» студент має оволодіти певними знаннями та вміннями.

***Бакалавр повинен знати:***

- теоретичні основи педагогічної майстерності; ціннісні орієнтири освітнього процесу;
- зміст та особливості суб'єкт – суб'єктної взаємодії вчителя та учня (етику педагогічної діяльності і мовлення, культуру керування освітнім процесом);
- сутність педагогічної техніки, її компоненти, теоретичні основи інтерактивних методик і інших форм організації навчально-пізнавальної діяльності;
- теорію самоуправління і шляхи професійного самовиховання;

***Бакалавр повинен вміти:***

- раціонально планувати професійну діяльність, визначати її завдання, створювати умови для неї;
- реалізовувати можливості самоуправління, самовиховання (виробити вміння і навички управління власним психічним станом, мовою, оволодіти засобами вербального та невербального педагогічного впливу, оволодіти риторичними навичками, методами підготовки до виступу);
- володіти різноманітними методами, прийоми словесного впливу і невербального спілкування (жестикуляцію, міміку, поставу тощо);
- ефективно використовувати особистісні креативні потенціали для вирішення педагогічних завдань; налагоджувати комунікативний контакт з учнями, їх батьками та колегами;
- досконало володіти елементами педагогічної техніки керування собою; керувати і підвищувати власний рівень професійної комунікативної майстерності;
- аналізувати конфлікти і вибирати ефективні шляхи їх розв'язання.

**IV. Короткий зміст дисципліни**

**Тема 1. Поняття педагогічної майстерності.**

Витоки педагогічної майстерності. Структура, елементи педагогічної майстерності. Умови, шляхи формування і реалізації педагогічної майстерності. Критерії та рівні оволодіння педагогічною майстерністю.

**Тема 2. Психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога.**

Техніка створення робочого самопочуття у процесі педагогічної діяльності. Техніки саморегуляції та стратегії опанування. Сутність, мета і завдання професійного самовиховання. Самовиховання як процес і діяльність (мотивація, засоби, методи виховання). Зміст професійного самовиховання. Самоінформація, самоорганізація, програмування та планування своєї діяльності. Стимулювання самовиховання, складання самохарактеристики і програми самовиховання.

**Тема 3. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності.**

Поняття педагогічної техніки. Педагогічна техніка як організація поведінки викладача. Внутрішня техніка: формування вмінь психотехніки,

розвиток уяви, управління емоційним станом, контроль фізичного стану організму. Зовнішня техніка як культура професійно-педагогічного спілкування. Педагогічний вплив (прийоми і ключові операції).

#### Тема 4. . Культура професійно-педагогічного спілкування.

Поняття професійно-педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Структура педагогічного спілкування. Професійно-педагогічне спілкування як суб'єкт - суб'єктна взаємодія. Стили педагогічного спілкування. Техніка спілкування.

#### Тема 5. Майстерність розв'язання педагогічних задач.

Поняття педагогічної ситуації та педагогічної задачі. Етапи розв'язку педагогічної задачі. Розвиток уміння ставити педагогічно правильну мету й обирати педагогічно доцільну тактику її досягнення в умовних ситуаціях педагогічної взаємодії. Сутність поняття "такт". Педагогічний такт, його специфіка. Морально-психологічні якості особистості вчителя як передумови педагогічного такту. Почуття та емоції у спілкуванні. Шляхи виходу з емоційного напруження.

#### Тема 6. Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності.

Педагогічні інновації та інноваційні педагогічні технології: сутність і структура. Педагогічна технологія формування самостійно-дослідницької діяльності студентів. Вивчення досвіду передових вчителів – шлях до педагогічної майстерності.

### **V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу**

Кафедра педагогіки та методики викладання іноземних мов філологічного **факультету**: кандидат педагогічних наук доцент Гергуль Світлана Миколаївна.

### **VI. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу**

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 14 год., практичних – 18 год., самостійної роботи студентів – 58 год.

Дисципліна викладається у VI семестрі.

### **VII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни (до 3-х)**

1. Беседіна Л.М. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах : методичний посібник / Л.М. Беседіна, О.І. Сторубльов. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Логос, 2016. 204 с.

2. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник для вищих педагог. навч. закладів/ І.А.Зязюн, Л.В.Крамушенко, І.Ф.Кривонос; За ред. І.А.Зязюна. К.: Вища школа, 2012. 350 с.

3. Отич О.М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи : підручник / О. М. Отич. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2019. 208 с.

### **VIII. Система оцінювання:**

**Поточний контроль:** усне опитування, оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, поточне тестування, виконання творчих індивідуальних завдань.

**Підсумковий контроль:** залік у VI семестрі.